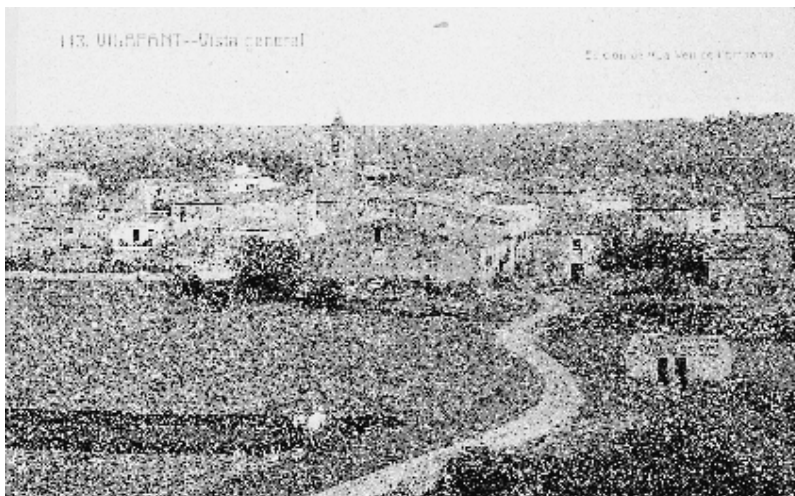

LA VILA MEDIEVAL

3

Vista general de Vilafant des de can Massanet. Al fons es veuen les cases de can Frai i can Pairot.

12

L'any 1294 Figueres va ser nomenada cap de Batllia Reial amb total jurisdicció sobre diversos termes municipals, entre ells Vilafant, sobre els quals el Batlle Reial de Figueres tenia jurisdicció econòmica, judicial, administrativa, fiscal i militar. Per tant, els pobles de la batllia restaven fora de qualsevol ingerència dels senyors feudals, i tampoc no estaven afectats pels mals usos.

La formació del teixit urbà al llarg de l'Edat Mitjana es va iniciar a la banda de migdia de l'església parroquial, i es va dirigir per dos petits carrerons, el de l'Església i el del Trull, envers la plaça Major, on confluen els antics camins de Figueres a

Besalú i el de Vilafant a Borrassà.

L'any 1359 s'hi va fer un fogatge, que era una mena de recompte fiscal de cases o focs sotmeses a pagament d'impost directe, fogatge a partir del qual es pot parlar d'uns cent quinze habitants: vint-i-tres focs a Vilafant (103 veïns) i tres a Palol (uns 12 habitants). Per fogatges posteriors es veu que el poble de Vilafant va seguir l'evolució demogràfica del país. L'any 1497 els focs havien quedat reduïts a només onze (uns 50 veïns), nou en el nucli antic i dos a Palol, cosa que reflectia la gran crisi que a tots nivells va patir la Catalunya de la baixa Edat Mitjana. A partir d'aquí es detecta el lent redreçament dels

segles XVI i XVII. En el 1553 ja es comptaven catorze cases, onze a Vilafant i tres a Palol.

El 1401, la universitat de Figueres va prometre al rei la restitució a la corona de la parròquia de Palol Sabaldòria, juntament amb la de Santa Llogaia d'Àlguema amb totes les seves propietats i jurisdiccions. Posteriorment es va ampliar el terme parroquial de Vilafant i va incorporar la feligresia de Palol Sabaldòria, que va segregar-se de la de Santa Llogaia d'Àlguema, de la qual era sufragània.

El 1587 era el priorat de Santa Maria de Lladó qui tenia propietats a Vilafant, segons consta a l'inventari de béns mobles i immobles d'aquest cenobi. Es tractava d'uns censos amb domini directe.

Els homes i les dones de Vilafant se seguien definint com a pagesos amb camps i horts i amb els conreus típics de la plana empordanesa. Però hi havia quelcom més. En el poble existia ja la que havia de ser la clau d'un important període de riquesa i expansió: l'any 1620 hi ha notícies de la presència de rajolereries.

Durant la Guerra dels Trenta Anys, a la meitat del segle XVII, tant la soldadesca reial com la francesa que ocupà la plana empordanesa va robar i saquejar la població civil i va

causar considerables desperfectes a l'església i al poble de Vilafant, fins a la seva retirada en signar-se el Tractat dels Pirineus el 1659.

L'escut de Vilafant va començar a aparèixer a principi del segle dinou. És d'or, amb un colom d'atzur que du un ram d'olivera de sinople al bec.

Toponímia

El nom de Vilafant deriva del llatí Villa Fedanti, i al llarg dels temps apareix amb les següents denominacions:

- 1017 Villa Fedanti
- 1020 Villa Fedancii
- 1021 Villa Fedancio
- 1151 Villadefanth
- 1173 Villadefant
- 1182 Viladefant
- 1193 Villadefante
- 1238 Castrum de Vilafant
- 1259 Villa Fedante
- 1279 Ecclesia de Villadefanco
- 1280 Villadefanco
- 1288 Villafessanto
- 1358 Parroquia de Sent Sabrian de Villaffant
- 1359 Vilafant
- 1362 Sancti Cipriani de Villadefante
- 1370 Vilafant
- 1372 Villadefante
- 1553 Vilafant
- 1587 Vilafedanto

Dades aportades per M. Josepa Arnall i Juan (Annals Institut d'Estudis Empordanesos 1981-82) basades en documents de Pere de Marca, Miquel Rosell, Monsalvatge i Fosas, Flórez, Botet i Sisó, Rius Serra, Josep M. Font Rius, Josep M. Pons Guri, Arxiu Corona d'Aragó, Josep Iglésies, Pere Vayreda i Olivas. Les denominacions dels anys 1193, 1280, 1288 i 1362 han estat tretes del llibre de Badia Homs "L'arquitectura medieval a l'Empordà".

El carreró de l'Església és l'únic que actualment guarda uns paraments de parets antigues.